

הרשות השופטת

העקרונות הדמוקרטיים המנחים את עבודת הרשות השופטת בכל מדינה דמוקרטית, וכך גם בישראל, קיימת הפרדת רשויות. אחת הרשויות החשובות מבין השלוש היא הרשות השופטת, שהיא רשות עצמאית ובלתי תלויה. העצמאות של הרשות השופטת היא מהיסודות החשובים ביותר של שלטון החוק והפרדת הרשויות. החקיקה והשפיטה קובעות את נורמות ההתנהגות של החברה והן מסדירות את היחסים בין האדם לחברו ובין האדם למדינה.

תפקידים:

1. הגנה על שלטון החוק במדינה.
2. פועלים על פי חוק.
3. פתירת סכסוכים.
4. ביקורת של השלטון (ושל החוקיות שלהם).
5. הגנה על האזרחים.

הפסיקה של בתי המשפט מבוססת על חוקים שנחקקו בכנסת (הרשות המחוקקת) אבל בעיקר על הפרשנות שנותנים השופטים לחוק. בית המשפט יכול לפרש את החקיקה על בסיס עקרונותיה וערכיה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ולהתאים את פרשנות החוק לנסיבות המשתנות.

מקורות המשפט בישראל

חקיקה מנדטורית (בריטית) וחוקים עותומנים,

העקרונות הדמוקרטיים המנחים את עבודת הרשות השופטת

א. הזכות להליך הוגן

1. עקרון החפות
2. הגנה משפטית
3. זכות ערעור
4. שלטון החוק
5. שוויון
6. פומביות הדין
7. משפט צדק
8. הכרעת הדין

ב. אי תלותה של הרשות השופטת - עקרון הפרדת רשויות

1. הזכות להליך הוגן - כל אדם נחשב זכאי עד שלא הוכחה אשמתו.

- **עקרון החפות** - התביעה חייבת להוכיח שאכן נעשתה עבירה.
- **הגנה משפטית**- כל אדם זכאי להגנה משפטית. אם אינו יכול להרשות לעצמו – המדינה צריכה לממן לו.
- **זכות ערעור**- כל אדם זכאי לערער על פסק הדין, לבקש משפט חוזר (אם נמצאו ראיות ועובדות). כמו גם, גם לזכאי יש זכות ערעור להחמרת העונש, ביטול זיכת הנאשם ועוד.
- **מרות החוק** - החוק, ורק החוק, הוא המנחה את השופטים בעבודתם.
- **שוויון** - כולם שווים בפני החוק.
- **פומביות הדין**-המשפט יהיה פומבי למעט מקרים חריגים בהם רשאי בית המשפט לקיים משפט "בדלתיים סגורות": במשפטים שבהם מעורבים קטינים ובנושאים שיש חשש מפגיעה בביטחון. **משפט צדק** - כל שופט נשבע לשפוט ללא משוא פנים. השופטים פוסלים את עצמם מלדון במשפטים שיש להם נגיעה אישית אל אחד מהצדדים ו/או לאירוע עצמו